

ÍR VERSEK

A KIRÁLY ÉS A REMETE

(7. század.)

*Guare király szól testvéréhez,
Márván herceghez:*

Ó, remete, Márván,
mért nem alszol párnán?
Mért hálsz csak örökkön
künn a szurtos földön?

Márván szól:

Erdő mélyén kis kunyhóm van;
nem tud róla — csak az Isten.
Cserjék közt egy vén kórisfa
hajlik rá, hogy árnyat hintsen.

Ajtófélen hanga kúszik,
lapu borul kűszöbére.
Körül makkot hint az erdő
kövér kocák elejébe.

Kis kunyhóm elég jó nékem,
hozzá visz sok titkos ösvény,
a tetején vígan fűtül
egy kis vizirigó-nöstény.

A szarvasok Oakridge-ből
a folyóra inni járnak,
honnan rőtes rétje látszik
Mukraw, Moimoy s Roiny tájnak.

Szép vidék ez! Az ég alján
zöld sövény a fáknak lombja.
Kunyhóm előtt nagy fenyőszál
s védi, ha szél ostromolja.

Vendéglátóm az almafa,
dúsan talál lent a földön;
bokrok sűrű lombja között
a mogyorók, mint az öklöm.

Ha szomjazom, forrás üdít,
frissen csobog a kövecskén,
körülötte bogyók nőnek
és embernyi vastag repkény.

Akad itten szelíd sertés,
turkál a sok kan és emse,
vaddisznó és őz is 'ár itt
s családostul borz is lesbe.

Békés nyulak és vakondok
búvóhelye gyakran házam
s milyen furcsa, ha a róka
sompolyog itt értük bátran.

Keressen más deli herceg
duhaj, zajos társaságot:
Itt vizemben lazac uszkál
s a zöld partok közt pisztrángok.

Berkenye, makk, kőkenybokrok,
istenadja tiszta étkek,
áfonya, méz, édes almán,
friss tojáson dúsan élek.

Árpasör és ízes, piros
tál szamóca, meg boróka,
galagonya, dió, méhsör,
gomba, hagyma, csipkerózsa...

Fényruhában tarka nyár jó,
tisztaság és illat, illó;
bólogat a harangvirág.
majoránna nő és szittyó.

Kakuk szől és csalogányok,
a vörösbeeg vígan fűtül,
darazsak és kis bogárkák
döngicsélnek házam körül.

Vadliba szől nyár utóján,
ökörszem ring, ág a hinta:
harkály, kócsag, sirály, fajd is,
a rőt réten a pacsirta.

Nincs a nyárnál tündébb évszak;
kolomp kong a nyáj nyakában,
átsendül a termő földön,
nem búsan, de szépen, lágyan.

Zúgása a kék ég alján
az erdőbe vágó szélnek,
vizesés és hattyuk hangja —
milyen zene, be szép ének!

Vitézi nép köszönt vígan,
nem fogadtam fel bár zsoldon:
Krisztus örök szeme előtt
náladnál nincs rosszabb sorsom.

Hatalmas vagy, nagy király vagy
s vigadozhatsz nagy bőségben:
Én amiért hálás vagyok,
Krisztus adta mindazt nékem!

Bár nem harcon, hercehurcán
érdemteltem dús lakásom,
kis kunyhómban minden jómért
a Főkirályt áldva áldom. —

Guare szól:

Atyáim trónszékén
nem ülök többé én;
Mindhalálíg járván
oldaladon, Márván!

ÍR KÖLTÉSZET A KÖZÉPKORI KLASTROMOKBAN

Harangszóra

Szélviharos éjben
harang csendül szépen.
Inkább megyek hívására,
mint asszonyi balgaságra.

Szent Patrik krónikát ír

Ligetem a kis nacsirta
dalának örül,
víg madárkák csicseregnek
a könyvem körül.

Fölöttem, a lomb közt füttyül
sok szürke kakuk.
Zöld erdőben könyvirásra
buzdít a daluk.

A skolasztikus és macskája

Én és Pangur, fehér cicám,
járunk saját dolgunk után;
míg ő egerészik bátran,
búvárlok én tudományban.

Míg elmém a könyvbe mélyed,
nem keresek dicsőséget.
Kényére él szintén Pangur,
játszadózó, fehér kandur.

Kis házunkban élünk csendben,
nem unatkozunk mi ketten.
Erőnk nőjjön és ne fogyjon,
gyakoroljuk frissen folyton.

Ő a lesből gyakran kitér
s a karmában van egy egér.
Én is gyakran lesek itt-ott
megfogni egy nehéz titkot.

Fényes, kerek szeme párja
a fal minden rését járja,
én pediglen gyöngye szemem
tudományon legeltetem.

Vígan ugrál ő, ha karma
az egeret megragadja.
Örvendezem én is váltig
fogas kérdés ha elválík.

Igy élünk mi szép kettecskén,
ki-ki dolga után menvén;
békénk van és boldogságunk,
egymásnak nem galibázunk.

Dolgában a macskám mester;
igyekszem én is nem egyszer,
hogy mi titkot rejt az Isten,
homályommal felderítsem.

ÍR-KELTA KÖLTŐK

*RAFTERY (kóbor, vak dalnok
a múlt század közepén):*

KI VAGYOK ÉN?

A költő vagyok, Raftery,
csupa szeretet és remény.
Bár tengődöm, lelkem szelíd
s két vak szememben semmi fény.

Nyugat felé járok s irányt
csupán derűs szívem mutat;
aléltan egyre rovom a
valahol végződő útát.

Lásd, arecal most is fal felé
fordulva, lopom az időt
és csinálom a muzsikát
kopott, üres zsebek előtt.

PADRAIC COLUM:

KOLDUSASSZONY GYERMEKE

Kicsikém, messze elmegyünk
a város zezúgaiból,
hol még a nap se süt nekünk.

Mi lesz velünk?... — A madarak
együtt szárnyalnak majd velünk!
— így szól a gyermek és kacag.

Nyakamra kis karod karol...
Kicsikém, messze elmevünk
a város zezúgaiból.

Kicsikém, messze elmegyünk
a város zezúgaiból,
hol még a nap se süt nekünk...

ÖREG KOLDUSASSZONY

Bárcsak lenne egy kis házam,
kemencém és asztalom!
Meleg parázs pislogna fel
a kancsókra a falon!
Láncos öreg ingaóra
ketyegne és bongana,
polcon állna tarka, mázos
agyagedény szép sora.
Rakosgatnám napról napra
reggeltől én estelig,
söpörgetném, törölgetném, —
fényes lenne mindenik.

Csendes estén üldögnék
egyedül a tűzhelyen;
várna ágyam tiszta házban;
ketyeg órám szüntelen.
Ó, be bús már ködben járnom,
nincs előttem semmi cél;
gödrös úton, ingoványon
álmom fölött zúg a szél.
Kérem Istent, könyörüljön
rajtam, szegény asszonyon:
Adjon egy kis meleg kunyhót,
ahol meghúzódhatom!

BÖLCSÓDAL

Jertek a rétről,
pásztorok, csendben,
csoszszanó lábatok
lármát ne verjen!

Kicsim megy égi
asszony elébe,
Mária takarja
mennyei kébbe.

Ködből s a földről
felveszi lágyan,
ne kelljen félnie
sötét szobában.

Jöjj be a rétről,
pásztorok népe:
Mária rejti őt
mennyei kébbe...

PADRAIC PEARSE:

KRISZTUSVÁRÁS

Ma este megtisztítottam szívem,   Kitártam most a szívem ajtaját,
mikép kisöpri rendesen   mint ünneplő gazda vígan,
házát szerelmesére váró asszony: ki messze földről fiát várja vissza:
Ó, el ne kerülj, kedvesem!   Isten hozott nálam, fiam!

FIONA MACLEOD:

HALOTT SZERELEM

(Öregasszony éneke Tiree szigetén)

A szürke szikla én vagvok   Mi lesz az ember, hogyha vén?
s a szirtre hulló záporok,   Mint szürke zuzmó tél derén...
a hullám, amely rázuhog...   Be régen nem kacagtam én!
A szürke, szürke eb...   Alasdair-mo-ghaol!...

Elfonnyadt keblem szép hava,
mely egykor oly fehér vala,
mint szélvert Canna bércfala...
Alasdair-mo-ghaol!

A PIKT ARDEN ÉNEKE

Patrik és Krisztus papjai,   Mert minden ember egyhitű,
ma éjjel csendes béke van.   mind vallja Őt, ki földön él.
Jó békén lenni, úgy bizony   Az ember oly keveset tud
s örvendek rajta boldogan.   s egy sem bölsebb a többinél.

Mindnyájan egy Istent hiszünk,   Kard, esők, dal, álom, becsület, —
bár Dé a neve nálatok   jobb dolgot senki sem talál.
s én nem kiáltom: O Dia! —   S mindenkinek biztos sora:
de: Bea-uil-t rivallgatok.   Születés, fájdalom, halál...

BÜSZKE JAN SIRALMA

Milyen sirámot hallok én a szélben?
Az el nem múlt régi bánat ez?
Vagy új — s aszott levélként lengedez
köröttem, megtört, vak, őszfejú vénen?
Nem is tudom; — de hol a tengert issza
egy parti kő iszapban, pusztaszélen,
felróva áll: Ó nem tér többé vissza!
Hulló levél,
bú, mely mindétig él,
szél borzong a vak, megtört, gyatra vénen...

Geréb László fordításai.